

СУТЬ РЕФОРМИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ (ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ)

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ – це передача повноважень та бюджетних надходжень від державних органів до органів місцевого самоврядування.

Метою реформи місцевого самоврядування є, передусім, забезпечення його спроможності самостійно, за рахунок власних ресурсів, вирішувати питання місцевого значення. Йдеться про наділення територіальних громад більшими ресурсами та про мобілізацію їхніх внутрішніх резервів.

Стаття 140 змін до Конституції передбачає:

«Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування шляхом самостійного регулювання суспільних справ місцевого значення та управління ними в межах Конституції і законів України».

Реформа органів місцевого самоврядування передбачає об'єднання (укрупнення) територіальних громад. Це здійснюється через те, що надмірна частина ресурсів у таких громадах і далі витрачатиметься на утримання управлінського апарату, а для реалізації серйозних проектів місцевого розвитку коштів не вистачатиме. І навіть наділення додатковими ресурсами переважної більшості наявних дрібних територіальних громад, їхньої спроможності не забезпечить. Тому реформа місцевого самоврядування, враховуючи позитивний як європейський, так і власний історичний досвід, передбачає обов'язкове об'єднання (укрупнення) територіальних громад.

Укрупнення території громад не може бути довільним, воно має свої логічні межі. Відстань від центру громади до її найдальшого населеного пункту має бути такою, щоб у екстрених випадках її не довше ніж за 30 хвилин могли подолати пожежна команда, швидка допомога, поліцейський патруль. Допомога, надана через більший проміжок часу, різко втрачає ефективність.

Питання визначення меж нових, об'єднаних громад вирішуватиметься органами влади обласного рівня з урахуванням як об'єктивних критеріїв, так і думки громадян.

Після консолідації громад села, які не матимуть власних сільрад, будуть представлені в місцевій раді своїми депутатами, а у виконкомі – сільськими старостами. Старости та депутати здійснюватимуть зв'язок між односельцями і владою громади та вирішуватимуть різні проблеми його жителів у раді та виконкомі. Повноваження старости будуть визначені додатково в спеціальному законі

До центрів спроможних громад (тобто ближче до громадян, що живуть поза райцентрами) будуть перенесені з районних центрів місця надання низки важливих послуг – адміністративних, соціальної допомоги через територіальні центри, пожежні, правоохоронні, санітарно-епідеміологічної служби тощо. У разі нестачі приміщень, інших елементів інфраструктури для надання всіх необхідних послуг громадам надаватиметься допомога з державного бюджету на їх придбання чи побудову.

Крім того, створюються виконавчі органи районних і обласних рад. Зараз вони відсутні зовсім. Їм буде належати реальна влада в регіонах. Це посилює місцеве самоврядування, робить систему влади в регіонах справді демократичною – управляти регіонами будуть суб'єкти, обрані в ході місцевих виборів.

Місцеві держадміністрації будуть ліквідовані, на їх місці постануть префекти. Виписані для них повноваження передбачають, передусім, контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування з огляду на дотримання Конституції і законів.

Префект має право зупинити дію рішення обласної або районної ради якщо воно протиричить Конституції або законодавству, і звертається до суду. Якщо ж ідеться про серйозне порушення Конституції (наприклад, обласна рада вирішить створити якусь «республіку»), зупиняє таке рішення президент і звертається до Конституційного суду.

Президент також може тимчасово зупинити повноваження органу місцевого самоврядування, а після визнання акту цього органу неконституційним – достроково припинити його повноваження. Така модель влади в регіонах набуде завершеності не раніше, ніж через два роки.

АДМІНІСТРАТИВНО - ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ

У квітні 2014 року Кабінетом Міністрів України була затверджена концепція реформування місцевого самоврядування, яка складається з трьох напрямків:

Перший – базовий: формування об'єднаних громад базового рівня адміністративно-територіального устрою України.

Другий – створення нових районів, які вирішуватимуть лише те, що відноситься до компетенції району: комунальна власність, вторинна медицина, школи-інтернати і т.д. Решта повноважень районів перейде до компетенції об'єднаних громад.

Третій напрямок – заключний, це області. По суті межі областей мінятися не будуть. Області перейменують в регіони. Тобто кількість обласних центрів така ж і залишиться. Змін зазнає лише форма управління.

Основною територіальною одиницею стає громада. Громада має голову та виконком, який виконує всі функції з управління громадою.

Села, які ввійшли до об'єднаної громади обирають старост, які входять до виконкому об'єднаної громади і виконують ті ж функції, які були в сільраді.

Тобто за простою довідкою не потрібно їхати в новий центр громади – планується що на місці її зможе видавати староста.

Наступний рівень – це район і область. І там і там будуть обрані рай- та облради, які мають створити виконкоми замість рай- та облдержадміністрацій.

ПОВНОВАЖЕННЯ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ САМОВРЯДУВАННЯ

Об'єднані територіальні громади зможуть здійснювати зовнішні запозичення, самостійно обирати установи з обслуговування коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ.

З прийняттям закону щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства, органам місцевого самоврядування надано право самостійно визначати містобудівну політику.

На черзі – прийняття ще низки законів щодо децентралізації повноважень і регулювання земельних відносин. До повноважень громад відійде прав розпоряджатись землями за межами населених пунктів.

Уже пройшли перше читання чотири законопроекти, які дозволять децентралізувати надання базових адміністративних послуг, повернути органам місцевого самоврядування повноваження, що їм належали – реєстрацію нерухомості, бізнесу, передати на місця повноваження із реєстрації місця проживання особи.

Готовий законопроект про муніципальну варту, завдяки якому органам місцевого самоврядування буде надано дієвий інструмент наведення порядку на підлеглий території. Муніципальна варта – це структура, яка має слідкувати за питаннями дотримання правопорядку, благоустрою, незаконних звалищ, місць для паркування тощо. Вона ні в якому разі не може займатися кримінальними справами – це виключна компетенція міліції (поліції за новим законопроектом).

Напрацьовуються законопроекти які покликані чітко розмежувати повноваження у сфері освіти, охорони здоров'я, дозвілля, соціально-економічного розвитку, інфраструктури між рівнями місцевого самоврядування.

Основною новелою є прописана процедура відкликання депутата. Це дуже важлива особливість закону – загальна кількість депутатів місцевих рад істотно скорочується.

ПРЕФЕКТУРА

Проект реформи передбачає скасування обласних та районних державних адміністрацій. Замість них центральну владу на місцях представлятимуть префекти. Ідея полягала в тому, що вони здійснюватимуть лише нагляд за дотриманням законності органами місцевого самоврядування. Поряд із цим ради громади, області та району утворюватимуть свої виконавчі комітети.

Утім, проект змін до Конституції передбачає, що префекти також здійснюватимуть зокрема й виконавчу владу - принаймні, в районах і областях, і тут виникає проблема, адже система адміністративного нагляду повинна бути - для забезпечення відповідності рішень органів місцевого самоврядування державній політиці. Але цей нагляд не можна суміщати з управлінськими повноваженнями які здійснювались адміністраціями.

Префектів призначатиме та звільнятиме президент за поданням Кабміну. Акти ж префектів - в залежності від того, якого питання вони стосуватимуться, - скасовувати матиме право або президент, або уряд.

Одною з основних новел, є повноваження Президента, у разі ухвалення органом місцевого самоврядування акта, який не відповідає Конституції чи загрожує суверенітету держави, територіальній цілісності або національній безпеці, можливість не лише зупинити дію цього акта та звернутися до Конституційного суду, але і призначити тимчасового державного уповноваженого. Він організуватиме діяльність місцевого самоврядування.

В свою чергу недоліком даної норми є невизначеність строку такої «тимчасовості», коли діятиме цей уповноважений. Крім того не прописані ні повноваження такого посланника Президента, ні те, кому він підпорядковуватиметься.

СТАТТЯ 119 ВИЗНАЧАЄ ПОВНОВАЖЕННЯ ПРЕФЕКТА:

«Префект на відповідній території:

- 1) здійснює нагляд за додержанням Конституції і законів України органами місцевого самоврядування;
- 2) координує діяльність територіальних органів центральних органів виконавчої влади та здійснює нагляд за додержанням ними Конституції і законів України;
- 3) забезпечує виконання державних програм;
- 4) спрямовує і організовує діяльність територіальних органів центральних органів виконавчої влади та забезпечує їх взаємодію з органами місцевого самоврядування в умовах воєнного або надзвичайного стану, надзвичайної екологічної ситуації;
- 5) здійснює інші повноваження, визначені Конституцією та законами України.

Префект на підставі і в порядку, що визначені законом, видає акти, які є обов'язковими на відповідній території.».

СТАРОСТА

У Законі України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» зазначено, що у населених пунктах, котрі не визначені адміністративними центрами, обираються старости на строк повноважень місцевої ради (на 5 років). Він є посадовою особою місцевого самоврядування та керується у своїй діяльності Положенням про старосту.

До основних повноважень старости належать:

- 1) представництво інтересів жителів села, селища у виконавчих органах сільської, селищної, міської ради;
- 2) сприяння жителям села, селища у підготовці документів, що подаються до органів місцевого самоврядування;
- 3) участь у підготовці проекту бюджету територіальної громади в частині фінансування програм, що реалізуються на території відповідного села, селища;
- 4) внесення пропозицій до виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради з питань діяльності на території відповідного села, селища виконавчих органів сільської, селищної, міської ради, підприємств, установ, організацій комунальної форми власності та їх посадових осіб та інші обов'язки, визначені Положенням.

Положення про старосту мають затверджувати сільська, селищна, міська рада відповідної об'єднаної територіальної громади. У Положенні визначаються права і обов'язки старости, порядок його звітності, інші питання, пов'язані з діяльністю старости.

Староста обирається в порядку, визначеному Законом України «Про місцеві вибори». Вибори старости проводяться за мажоритарною системою відносної більшості в єдиному одномандатному виборчому окрузі, до якого входить територія відповідного населеного пункту (села або селища) у складі об'єднаної сільської, селищної, міської територіальної громади (тобто обраним вважається кандидат, який отримав найбільшу кількість голосів виборців).

ПЛАН ОБ'ЄДНАННЯ ГРОМАД

Відповідне ресурсне забезпечення та обсяг повноважень отримують лише ті громади, які об'єдналися відповідно до Закону №157 та Перспективного плану формування територій громад, підготовленого відповідно до вимог урядової Методики. Таким чином, головним документом для формування спроможних громад є Перспективний план, який розробляється та затверджується відповідно до ст. 11 Закону №157 і має жорстко відповідати вимогам Методики.

За своєю суттю Перспективний план – це бачення державою ефективного територіального устрою на базовому рівні в межах відповідної області. Перспективний план розробляється з метою формування територіальних громад (за відповідними типами – сільські, селищні, міські), органи місцевого самоврядування яких спроможні виконувати всі функції, покладені законом на них (перспективний план об'єднання громад Чернівецької області – додаток 1.)

Перспективний план охоплює всю територію області, розробляється і приймається для того, щоб у регіоні не залишалося неспроможних громад – таких, чиї органи місцевого самоврядування не мають власного ресурсного забезпечення, достатнього для виконання власних повноважень з вирішення питань місцевого значення.

Перспективний план розробляється обласними державними адміністраціями, схвалюється обласними радами та затверджується Кабінетом Міністрів України. Під час розроблення проекту Перспективного плану уповноважені облдержадміністрацією посадові особи проводять консультації з представниками органів місцевого самоврядування та їх асоціацій, а також суб'єктами господарювання та їх громадськими об'єднаннями.

У процесі та в результаті формування спроможних територіальних громад статус села, селища, міста, сільської та міської місцевості не змінюється!

БЮДЖЕТНА/ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

31 січня 2015р року вступили в дію зміни до Податкового та Бюджетного кодексів, які уже розширили фінансові можливості місцевого самоврядування, а в майбутньому дозволяють зробити економічно самодостатніми та спроможними і нові об'єднані громади. Об'єднані громади отримають весь спектр повноважень та фінансових ресурсів, що їх наразі уже мають міста обласного значення, зокрема зарахування 60% ПДФО на власні повноваження, зарахування до місцевих бюджетів 10% податку на прибуток підприємств, акцизного податку, 80% замість 35% екологічного податку, прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом (зараз прямі відносини мають лише області, райони, міста обласного значення), державні субвенції. Законодавчі зміни надали право органам місцевого самоврядування затверджувати місцеві бюджети незалежно від прийняття закону про Державний бюджет.

Якщо порівнювати законопроект про зміни до Конституції з чинною редакцією Основного закону, то перше, що впадає в очі, - це близькість обох текстів. Не більше ніж стилістично змінився перелік повноважень громади. Важливою відмінністю є те, що до матеріальної та фінансової бази місцевого самоврядування мають додати місцеві податки і збори. По суті, це конституційно закріпить бюджетну децентралізацію, яка вже і так діє в Україні з початку 2015 року. За даними міністерства фінансів, за перше півріччя цього року плани з наповнення місцевих бюджетів були перевиконані майже на **38 відсотків - на 12 мільярдів гривень**.

Формування місцевих бюджетів:

ПОДАТКИ

- ① 60% податку на доходи фізичних осіб
- ② 25 % екологічного податку
- ③ 5% акцизного податку з реалізації підакцизних товарів
- ④ 100% єдиного податку
- ⑤ 100% податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності
- ⑥ 100% податку на майно (нерухомість, земля, транспорт)

ЗБОРИ ТА ІНШІ ПЛАТЕЖІ

- державне мито
- плата за надання адміністративних послуг; адміністративні штрафи та штрафні санкції
- збір за місця для паркування транспортних засобів туристичний збір
- плата за ліцензії та сертифікати на певні види господарської діяльності
- надходження від орендної плати за користування майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності
- рентні плати за користування надрами (в тому числі для видобування корисних копалин), за спеціальне використання води та водних об'єктів, лісових ресурсів; орендна плата за водні об'єкти (їх частини)
- плата за розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів (банківські депозити)
- концесійні платежі щодо об'єктів комунальної власності
- 80 % коштів, отриманих підприємствами, установами та організаціями, що утримуються за рахунок бюджетів об'єднаних територіальних громад за здані золото, платину, метали платинової групи у вигляді брухту і відходів, дорогоцінне каміння, і 50 % коштів за здане ними у вигляді брухту і відходів срібло
- 75 % коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва
- 50 % грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності
- 10 % вартості питної води від суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють реалізацію питної води через системи централізованого водопостачання з відхиленням від відповідних стандартів
- плата за надання місцевих гарантій
- 1,5 % коштів від використання (реалізації) частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до угод про розподіл продукції, та/або коштів у вигляді грошового еквівалента такої державної частини продукції, на території громад, де знаходиться відповідна ділянка надр (газ, нафта)
- 55 % коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності до розмежування земель державної і комунальної власності

ІНШІ ДОХОДИ

- різноманітні трансферти (базова дотація, медична та освітня субвенції, інші субвенції, капітальні трансферти)
- власні надходження бюджетних установ
- цільові та добровільні внески підприємств, установ, організацій і громадян до місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища; надходження з інших цільових фондів
- надходження в рамках програм допомоги і грантів міжнародних фінансових організацій та Європейського Союзу
- кошти пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту
- кошти від відчуження комунального майна та від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них
- дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств, у статутних капіталах яких є комунальна власність
- повернення кредитів, наданих з місцевих бюджетів: індивідуальним сільським забудовникам; молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла, а також пеня і відсотки за користування ними
- кошти від реалізації безхазяйного майна, знахідок, спадкового майна
- частина чистого прибутку (доходу) комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до бюджету місцеві запозичення
- кошти від повернення кредитів, наданих з відповідного бюджету, та відсотки, сплачені за користування ними
- кошти, отримані в процесі здійснення державних закупівель
- інші доходи

Передбачається зростання надходжень до місцевих бюджетів на 40%

ПИТАННЯ-ВІДПОВІДІ

ХИБА В УКРАЇНІ НЕ БУЛО МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ?

Місцеве самоврядування існувало в обмеженому режимі. Обмежені повноваження і що найголовніше обмежені ресурси для фінансування місцевих потреб.

ЯК ДАТИ ГРОМАДАМ БІЛЬШЕ ПРАВ?

Через децентралізацію влади. Реформа місцевого самоврядування передбачає: право вирішувати – тобто передачу повноважень, і спроможність - тобто передачу коштів громадам. Це буде закріплено і в Конституції України, і у багатьох законах. Це визначить нові правила, як працюватиме система влади.

У ЧОМУ СУТЬ ПЕРЕТВОРЕНЬ, ЩО ПРОПОНУЄ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ?

Суть перетворень, що пропонує реформа децентралізації: розмежування функції та повноважень виконавчої влади та органів місцевого самоврядування

ДЕЯКІ ПОЛІТИКИ ЗАРАЗ КАЖУТЬ, ЩО ВЛАДУ ТРЕБА ПЕРЕДАТИ НА РІВЕНЬ РЕГІОНІВ ЗАМІСТЬ ГРОМАД.

У старій системі влади багато в регіоні залежало від голови ОДА – «губернатора». Він був абсолютною владою на території регіону. Так само, як практично вся влада в Україні була зосереджена в руках Президента. За результатами реформи, на вищому рівні (район, далі – область, держава) залишаються лише ті питання, які є спільними для громад. На обласному (регіональному) рівні це спеціалізована медицина, вищі навчальні заклади, дороги обласного значення, напрями регіонального економічного розвитку тощо.

У цьому ж і принципова відмінність передачі повноважень при децентралізації vs федералізації. У децентралізованій унітарній державі є найбільш спроможними два рівні публічної влади: національний, та місцевий. Саме тут принципова відмінність від федеративної держави, де навпаки – домінуючий рівень є регіональний і найбільше повноважень та ресурсів збирають на рівні регіону.

Така концентрація призводить до формування регіональних політичних еліт, які не готові для національного рівня, але надто амбітні, щоб залишатися регіональною елітою. Так починається регіональний сепаратизм.

ЯКА СИСТЕМА ВЛАДИ ДІЯТИМЕ НА ОБЛАСНОМУ ТА РАЙОННОМУ РІВНІ?

На обласному та районному рівнях обиратимуть депутатів відповідних рад. Вже ради будуть обирати голів рад, які очолять виконкоми. Така система сьогодні працює в містах. Відмінність лиш у тому, що у містах голів мешканці обирають прямим голосуванням. На рівні району та області, коло завдань буде вужчим.

ЧИ РАЙРАДИ З ВИКОНКОМАМИ БУДУТЬ У ПІДПОРЯДКУВАННІ ОБЛРАД? А РАДИ І ВИКОНКОМИ НА РІВНІ ГРОМАД БУДУТЬ ПІДПОРЯДКОВАНІ РАЙОННИМ РАДАМ?

Ні. В цьому полягає одна з важливих рис місцевого самоврядування. На кожному рівні є свої повноваження (завдання, чим займаються). Вони не перетинаються.

ЯК ПІСЛЯ РЕФОРМИ МІСЦЕВІ ГРОМАДИ ОТРИМАЮТЬ НЕ ЛИШЕ ПОВНОВАЖЕННЯ, А Й НАЛЕЖНІ РЕСУРСИ?

У концепції реформи і у пропозиціях щодо змін в Конституції сказано: повноваження органів місцевого самоврядування мають забезпечити фінансами.

Органи місцевого самоврядування матимуть, зокрема, частку від загальнонаціональних податків (а не тільки дотації).

ЧИ ЗМІНЯТЬСЯ МЕЖІ ОБЛАСТЕЙ?

Реформа не передбачає змін меж областей (регіонів). Якщо говорити про рівень районів і громад, то варто знати: в Україні нерівномірний адміністративно-територіальний поділ. Всього в країні близько 12 000 громад (сіл, селищ, міст), серед яких є навіть громади, де менше ста осіб. Серед законопроектів, що підготовлені в рамках реформи, - закон про добровільне об'єднання громад і про співпрацю між громадами.

Ці закони визначають механізм, як громади можуть об'єднувати зусилля.

ЧИ САМЕ ТАКА РЕФОРМА НЕОБХІДНА УКРАЇНІ? ЧОМУ ЗАРАЗ?

Реформа, яка передбачає передачу в місцеві бюджети частки загальнонаціональних податків, створює економічну зацікавленість громад в розвитку нових виробництв, підтримці бізнесу тощо.

Децентралізація і дерегуляція прибирає штучні перешкоди для бізнесу і підприємницької діяльності – зайві дозволи, інстанції, надмірний контроль.

ЯКИМ ЧИНОМ МІСЦЕВІ ОРГАНИ САМОВРЯДУВАННЯ, ГРОМАДА ПРИТЯГНЕ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У РАЗІ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА?

Для нагляду та контролю за додержанням Конституції та законів України органами місцевого самоврядування, запропоновано введення на районному та обласному рівні посади префекта.

Префекти матимуть змогу призупиняти неправомірні рішення місцевих влад і звертатися до суду. Префекти матимуть гідну зарплатню і працюватимуть у тому чи іншому районі/регіоні лише певний строк – тобто передбачена їхня ротація. Кандидати до кадрового резерву префектів обиратимуться за результатами відкритих конкурсів. Призначатимуться префекти Президентом за поданням Уряду.

Звертатися до префектів з вимогою перевірити те чи інше рішення місцевої влади матимуть змогу як юридичні, так і фізичні особи...

Передбачаються, що вони стануть дієвим запобіжником порушень законодавства місцевою владою.

ЯКЩО ГРОМАДА ВЖЕ ВІДПОВІДАЄ КРИТЕРІЯМ СПРОМОЖНОСТІ, АЛЕ ЇЙ НАВ'ЯЗУЮТЬ ОБ'ЄДНАННЯ І НЕ ПЕРЕДАЮТЬ І НЕ ЗБИРАЮТЬСЯ ПЕРЕДАВАТИ НІ ПОВНОВАЖЕННЯ НІ ФІНАНСИ БЕЗ ОБ'ЄДНАННЯ З ІНШОЮ ТО ЩО РОБИТИ?

Держава передає повноваження і ресурси громадам, які вона вважає спроможними – сьогодні це міста обласного значення і (поки що) райони. Саме туди зараз віддано найбільше повноважень і ресурсів. Тепер в один ряд з ними поставили ще й об'єднані громади.

Тобто сьогодні у невеликих громад з'являється можливість без отримання офіційного статусу міста обласного значення одержати такі ж повноваження і джерела надходжень, об'єднавшись з іншими громадами.

ПІСЛЯ РЕФОРМИ ОБЛАСНІ РАДИ ЗАЛИШАТЬСЯ. ЯКІ БУДУТЬ ЇХНІ ФУНКЦІЇ?

Обласні ради залишаються. Крім того, вони матимуть власні виконавчі органи. Але повноважень на рівні області значно поменшає – там будуть вирішуватися суто питання регіонального рівня: спеціалізована освіта і медицина, регіональна транспортна інфраструктура, розвиток культури, спорту та туризму, розвиток регіону. Більшість повноважень буде передано на рівень громади.

За новим законом про місцеві вибори, «загальний склад (кількість депутатів) сільської, селищної, міської, районної в місті, районної, обласної ради визначається залежно від кількості виборців, які належать до територіальних громад сіл, селищ, міст, проживають на території району в місті, району, області».

Змінами до Конституції передбачається запровадження чіткої трирівневої системи адміністративно-територіального устрою України – область (регіон), район, громада з повсюдністю місцевого самоврядування.

Отже, районні та обласні ради залишаються. Змінами також передбачено утворення виконавчих органів влади районними та обласними радами.

При цьому функції та повноваження районних та обласних рад скоротяться. Точніше, вони позбудуться невластивих їм функцій і повноважень, які будуть передані на рівень громади.

Основними сферами відповідальності району будуть: утримання об'єктів спільної власності територіальних громад району, транспортна інфраструктура районного значення, забезпечення надання вторинної медичної допомоги, виховання та навчання дітей у школах-інтернатах загального профілю.

Основними сферами відповідальності області будуть суто питання регіонального рівня: спеціалізована освіта і медицина, регіональна транспортна інфраструктура, розвиток культури, спорту та туризму, розвиток регіону.

МАЙБУТНЯ СТРУКТУРА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Виходячи з функцій органів місцевого самоврядування спроможних територіальних громад, пропонується умовна мінімальну структуру їх виконавчих органів:

- Голова територіальної громади
- 2-3 заступники голови територіальної громади
- Секретар ради територіальної громади
- Фінансове управління
- Відділ комунальної власності та земельних відносин
- Сектор з юридичних питань
- Відділ житлово-комунального господарства, благоустрою, охорони
- навколишнього природного середовища та інфраструктури
- Відділ економічного розвитку, торгівлі та інвестицій
- Відділ містобудування, архітектури та капітального будівництва
- Служба містобудівного кадастру
- Загальний відділ
- Сектор організаційно-кадрової роботи
- Відділ ведення Державного реєстру виборців
- Центр надання адміністративних послуг
- Дозвільний центр
- Сектор з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення і територій
- Архівний відділ
- Відділ освіти, молоді та спорту
- Відділ культури, туризму та з питань діяльності засобів масової інформації
- Управління соціального захисту населення та праці
- Служба у справах дітей, центр сім'ї та молоді, центр обліку бездомних осіб
- Відділ охорони здоров'я
- Старости територіальної громади у складі виконавчого комітету

Крім того, планується, що органи місцевого самоврядування матимуть можливість створювати власні правоохоронні органи (муніципальна варта)».

БЕРЕГОМЕТСЬКА:

смт. Берегомет, с. Заріччя, с. Долішній Шепіт, с. Лопушна, с. Лекечі, с. Фальків, с. Лукавці, с. Липовани, с. Майдан, с. Вахнівці, с. Вовчинець, с. Мигове, с. Велике

БОЯНІВСЬКА:

с. Бояни, с. Гай, с. Припруття, с. Боянівка

БРУСНИЦЬКА:

с. Брусниця, с. Діброва, с. Зеленів, с. Кальнівці, с. Остра, с. Чорторія, с. Виноград, с. Н. Станівці, с. Брусенки, с. В. Станівці

ВАШКІВЕЦЬКА:

м. Вашківці, с. Волока, с. Замостя, с. Карапчів, с. Бабине, с. Вали, с. Коритне, с. Бережонка, с. Слобода-Банилів

ВЕЛИКОКУЧУРІВСЬКА:

с. Великий Кучурів, с. Годилів, с. Глибочок, с. Снячів, с. Тисовець

ВИЖНИЦЬКА:

м. Вижниця, с. Виженка, с. Багна, с. Банилів, с. Бережниця, с. Іспас. с. Майдан, с. Мілієве, с. Кибаки, с. Середній Майдан, с. Черногузи, с. Черешенька

ВОЛОКСЬКА:

с. Валя-Кузьмина, с. Волока, с. Грушівка, с. Коровія, с. Луковиця, с. Кут, с. Молодія, с. Чагор

ГЕРЦАЇВСЬКА:

м. Герца, с. Байраки, с. Підвальне, с. Буківка, с. Банчени, с. Горбова, с. Велика Буда, с. Круп'янське, с. Мала Буда, с. Лунка, с. Великосілля, с. Могилівка, с. Годинівка, с. Луковиця, с. Дяківці, с. Куликівка, с. Цурень, с. Маморниця, с. Радгоспівка, с. Молниця, с. Остриця, с. Петрашівка, с. Тернавка, с. Хряцька

ГЛИБОЦЬКА:

смт. Глибока, с. Багринівка, с. Димка, с. Йорданешти, с. Кам'янка, с. Карапчів, с. Коровія, с. Корчівці, с. Купка, с. Михайлівка, с. Червона Діброва, с. Опришени, с. Слобідка, с. Верхні Синівці, с. Нижні Синівці, с. Станівці, с. Стерче, с. Старий Вовчинець, с. Біла Криниця, с. Сучевени, с. Просикураяни, с. Просіка, с. Петричанка, с. Тарашани, с. Привороки, с. Терблече, с. Горбівці, с. Турятка, с. Поляна, с. Черепківка, с. Новий Вовчинець

ДРАЧИНЕЦЬКА:

с. Драчинці, с. Н. Драчинці, с. Глиниця, с. Коростувата, с. Стр. Кут, с. Біла, с. Ревне, с. Бурдей

ЗАСТАВНІВСЬКА:

м. Заставна, с. Товтри, с. Дорошівці, с. Веренчанка, с. Яблунівка, с. Вікно, с. Брідок, с. Митків, с. Онут, с. Чорний Потік, с. Погорілівка, с. Мосорівка, с. Самушино, с. Балмутівка, с. Юрківці, с. Горошівці, с. Боянчук, с. Добринівці, с. Вербівці, с. М. Кучурів, с. Ржавинці, с. Г. Шерівці, с. Задубрівка, с. Васловівці, с. Кадубівці

КЕЛЬМЕНЕЦЬКА:

смт. Кельменці, с. Бабин, с. Бернове, с. Браїлівка, с. Бузовиця, с. Бурдюг, с. Вартиківці, с. Слобідка, с. Вовчинець, с. Вороновиця, с. Грушівці, с. Нагоряни, с. Дністрівка, с. Зелена, с. Іванівці, с. Козиряни, с. Комарів, с. Майорка, с. Коновка, с. Ленківці, с. Мака-рівка, с. Лівинці, с. Михайлівка, с. Лукачівка, с. Мошанець, с. Нелипівці, с. Новоселиця, с. Оселівка, с. Кроква, с. Перківці, с. Путрине, с. Подвір'ївка, с. Росошани

КІЦМАНСЬКА:

м. Кіцмань, с. Суховерхів, с. Кліводин, с. Валяво, с. Лашківка, с. Витилівка

КЛІШКОВЕЦЬКА:

с. Клішківці, с. Млинки, с. Малинці, с. Санківці, с. Поляна, с. Шилівці

КОЛІНКОВЕЦЬКА:

с. Колінківці, с. Бочківці, с. Грозинці

КОСТРИЖІВСЬКА:

с.м.т. Кострижівка, с. Бабино, с. Вимушів, с. Рудка, с. Звенячин, с. Йосипівка, с. Прили-пче, с. Степанівка, с. Репужинці, с. Хрещатик, с. Кулівці, с. Василів, с. Чуньків

МАГАЛЬСЬКА:

с. Магала, с. Буда, с. Остриця, с. Прут, с. Топорівці, с. Рідківці

МАМАЇВСЬКА:

с. Мамаївці, с. Новий Киселів, смт. Лужани

МАМАЛИГІВСЬКА:

с. Мамалига, с. Кошуляни, с. Балківці, с. Драниця, с. Негринці, с. Костичани, с. Думени, с. Новоіванківці, с. Несвоя, с. Подвірне, с. Стальнівці

НЕДОБОЇВСЬКА:

с. Недобоївці, с. Ширівці, с. Владична, с. Зарожани, с. Доляни, с. Керстенці, с. Ставчани

НЕПОЛОКОВЕЦЬКА:

смт. Неполоківці, с. П'ядиківці, с. Оршівці, с. Берегомет, с. Клокічка, с. Реваківці

НОВОДНІСТРОВСЬКА

м. Новодністровськ, с. Василівка, с. Розкопинці, с. Білоусівка, с. Ломачинці, с. Ожеве

НОВОСЕЛИЦЬКА:

м. Новоселиця, с. Рокитне, с. Рингач, с. Шишківці, с. Слобода, с. Ревківці, с. Берестя, с. Ванчиківці, с. Ванчинець, с. Динівці, с. Довжок, с. Жилівка, с. Зелений Гай, с. Ко-телево, с. Малинівка, с. Маршинці, с. Строїнці, с. Тарасівці, с. Форосна, с. Щербинці, с. Черленівка

ПЕРЕБИКОВЕЦЬКА:

с. Перебиківці, с. Зелена Липа, с. Рухотин, с. Блищадь, с. Гринячка, с. Корнешти

ПУТИЛЬСЬКА:

смт. Путила, с. Паркулина, с. Рижа, с. Тораки, с. Киселиці, с. Гробище, с. Площі, с. Поляківське, с. Соколій, с. Дихтинець, с. Малий Дихтинець, с. Греблина, с. Замогила, с. Усть-Путила, с. Бісків, с. Шпетки, с. Випчина, с. Рипень, с. Сергії, с. Тесницька, с. Фошки, с. Плоска, с. Лустун, с. Селятин, с. Галицівка, с. Руська, с. Шепіт, с. Андрєківське, с. Верхній Яловець, с. Нижній Яловець, с. Сарата, с. Мариничі, с. Бисків, с. Петраші, с. Розтоки, с. Околена, с. Товарниця, с. Ями, с. Підзахаричі, с. Міжброди, с. Хорови, с. Довгопілля, с. Плита, с. Стебні, с. Конятин, с. Великий Липовець, с. Самакова, с. Голошина, с. Яблуниця

РОМАНКІВСЬКА:

с. Романківці, с. Братанівка, с. Вашківці, с. Нова Слобода, с. Вітрянка, с. Грубна, с. Кормань, с. Кулішівка, с. Лопатове, с. Покровка, с. Олексіївка, с. Нова Олексіївка, с. Селище, с. Шебутинці, с. Шишківці, с. Струмок

РУКШИНСЬКА:

Рукшин, с. Гордівці, с. Пригородок, с. Орестівка, с. Рашків, с. Чепоноси

СОКИРЯНСЬКА:

м. Сокиряни, с. Волошкове, с. Гвіздівці, с. Коболчин, с. Михалкове, с. Непоротове, с. Галиця, с. Сербичани

СТАВЧАНСЬКА:

с. Ставчани, с. Хлівище, с. Гаврилівці, с. Малятинці, с. Давидівці, с. Іванківці, с. Шишківці, с. Южинець, с. Киселів, с. Борівці

СТАРОЖАДІВСЬКА:

с. Стара Жадова, с. Дібрівка, с. Косованка, с. Нова Жадова, с. Комарівці

СТОРОЖИНЕЦЬКА:

м.Сторожинець, с. Банилів-Підгірний, с. Бобівці, с. Давидівка, с. Зруб-Комарівці, с. Глибочок, с. Кам'яна, с. Костинці, с. Ясени, с. Дубове, с. Заволока, с. Михальча, с. Спаська, с. Заболоття, с. Нові Бросківці, с. Панка, с. Ропча, с. Слобода-Комарівці, с. Старі Бросківці, с. Буденець, с. Череш

ХОТИНСЬКА:

м. Хотин, с. Атаки, с. Білівці, с. Ворничани, с. Данківці, с. Анадоли, с. Каплівка, с. Круглик, с. Крутеньки, с. Пашківці, с. Ярівка

ЧЕРНІВЕЦЬКА:

м.Чернівці, с. Чорнівка, с. Шубранець

ЧУДЕЙСЬКА:

с. Нова Красношора, с. Чудей
смт. Красноільськ, с. Верхні Петрівці, с. Їжівці, с. Аршиця, с. Нижні Петрівці, с. Стара Красношора

ШИПИНЕЦЬКА:

с. Шипинці, с. Дубівці, с. Ошихліби